

ZIŅU LAPA

Latvijas Okupācijas muzejs

Muzejs piemiņai un patiesībai

Latvijas Okupācijas muzejam 33

Latvijas Okupācijas muzeja ideja dzima 1993. gada ziemā. Jau maijā 11 ideālisti un domubiedri no Latvijas, Austrālijas un ASV nodibināja Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fondu (OMF) un reģistrēja statūtus. 1.jūlijs, kad bijušajā Latviešu sarkano strēlnieku muzeja telpās atklāj izstādi par Baigo gadu, kļūst par Muzeja dzimšanas dienu.

“Mēs gribējām, lai Muzejs ir kā grāmata, kurā katrs var iestaigāt”, saka viena no Muzeja dibinātājām un ilggadēja direktore Gundega Michele.

Pirmā izstāde guva lielu sabiedrības atsaucību. Atklāšanā svētības vārdus teica mācītājs Augusts Ālers, dziedāja Dārziņa un Doma zēnu koris Jāņa Ērenštreita vadībā, tika saņemts Ārlietu ministra Georga Andrejeva apsveikums, apmeklētājus uzrunāja akadēmiķis Jānis Stradiņš, dzejniece Anda Līce un profesors Paulis Lazda.

"...kā Amerikas filozofs un rakstnieks Džordžs Santajana ir rakstījis: "Ja mēs aizmirstam savu vēsturi (vai ļaujam citiem to nolaupīt), mūsu lāsts būs to atkārtot." Šī doma ir Latvijas Okupācijas muzeja pamatā", tā par Muzeja ideju 1993. gadā rakstīja Paulis Lazda.

Atzīmējot Latvijas Okupācijas muzeja **33. dzimšanas dienu**, ikviens šajā jubilejas mēnesī varam stiprināt Muzeju un palīdzēt arī turpmāk stāstīt Latvijas brīvības atgūšanas stāstu, ziedojot simboliskus **3, 3 + 3, 3 × 3 vai 33 eiro**.

SKENĒ, LAI ZIEDOTU

"Paldies visiem Muzeja dibinātājiem, veidotājiem, atbalstītājiem un ziedotājiem – brīvprātīgais darbs un ziedojumi ir darījuši Muzeju stipru! Paldies visiem bijušajiem un esošajiem darbiniekiem par profesionālo darbu! Muzeja saime ir liela un stipra! Paldies par dzimšanas dienas ziedojumiem!", Muzeja direktore Solvita Vība.

**Jūnijā Latvijas Okupācijas muzejā, Latviešu strēlnieku laukumā 1 uzņēmām 6 927 apmeklētājus, bet Muzeja izstādē "Čekas vēsture Latvijā" Stūra mājā - 4 863.
Kopā - 11 790 Muzeja viesu.**

Grand Rapidos sākas Dziesmu un deju svētki, kuros atzīmēs arī OMFA 30 gadus

No 2026. gada 1. līdz 5. jūlijam, Mičiganas štatā, ASV, norisināsies XVI Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki ASV, kas pulcēs aptuveni 4000 dalībnieku un viesu no ASV, Kanādas un Latvijas. Svētku galvenā norises vieta būs Amway Grand Hotel Grand Rapidu centrā.

Svētkos piedalīsies arī Latvijas Okupācijas muzeja pārstāvji un Latvijas 50 gadu Okupācijas muzeja fonda Atbalsta grupa ASV (OMFA). Visi tiek aicināti apmeklēt Muzeja informācijas galdu Grand Rapidos un uzzināt gan par Okupācijas muzeja un OMFA darbu, gan par iespējām atbalstīt muzeju.

4. jūlijā plkst. 14.00 visi ir laipni gaidīti OMFA 30 gadu jubilejas pieņemšanā, kad tiks godināti ilggadējie Muzeja atbalstītāji, pateicoties kuriem trīs gadu desmitu laikā ir bijis iespējams sekmēt Latvijas Okupācijas muzeja darbu.

Lielās patiesības

Pieminot 1941. gada 14. jūnija deportācijas un citus okupācijas laika nodarījumus latviešiem, ir būtiski uzsvērt arī latviešu nacionālo pretošanās kustību. Par to Muzeja direktore Solvita Vība sarunājās ar raidījuma "Lielās patiesības" vadītāju Ilmāru Latkovski.

SKATĪTIES RAIDĪJUMU "LIELĀS PATIESĪBAS":

Ārtelpas izstāde gūst apmeklētāju atzinību

Viens no Muzeja apmeklētāju visbiežāk uzdotajiem jautājumiem ir – kā Latvija nonāca līdz brīdim, kad Rīgas ielās iebrauca padomju tanki? Atbilde meklējama pakāpeniskā un mērķtiecīgā procesā, kurā totalitārie režīmi soli pa solim pārdalīja Eiropu, šķēla sabiedrību un izmantoja daudzveidīgus ietekmes instrumentus savu mērķu sasniegšanai. Arī šodien ir svarīgi šos procesus atpazīt un spēt tiem pretoties. Pieminot 86. gadadienu kopš Padomju Savienības īstenotās Latvijas okupācijas 1940. gada 17. jūnijā, Muzeja ārtelpā skatāma izstāde **“Hibrīdkarš pret Latviju 1939–1940”**, kas aicina paraudzīties uz tā laika notikumiem mūsdienu kontekstā.

LATVIJAS SABIEDRISKAIS MEDIJS PAR IZSTĀDI:

Muzeja dedzinātāji tomēr izcietīs reālu cietumsodu

26. jūnijā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija atstāja negrozītu Rīgas pilsētas tiesas 2025. gada 25. marta spriedumu kriminālietā par Latvijas Okupācijas muzeja dedzināšanu.

Atgādināsim, ka saskaņā ar Rīgas pilsētas tiesas spriedumu visi trīs Muzeja dedzināšanas lietā aizdomās turamie tika atzīti par vainīgajiem un viņiem bija piespriesti ar brīvības atņemšanu saistīti sodi. Divi no trijiem apsūdzētajiem izlēma pārsūdzēt spriedumu, līdz ar to krimināllietas izskatīšana turpinājās Rīgas apgabaltiesā atbilstoši Krimināllikumam.

Apgabaltiesa nosprieda atstāt negrozītu Rīgas pilsētas tiesas lēmumu Konstantīnam Engelim piespriest brīvības atņemšanu uz 6 gadiem un 2 mēnešiem ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem, Vitālijam Lukjanovičam piespriest brīvības atņemšanu uz 4 gadiem un 6 mēnešiem ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem, Valentīnam Razmericam piespriest brīvības atņemšanu uz 6 gadiem ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem, atņemot tiesības veikt darbības ar stratēģiskās nozīmes precēm uz 2 gadiem. Uzbrukums Latvijas Okupācijas muzejam notika 2024. gada 28. februāra naktī, kad Muzeja pirmajā stāvā tika izsists muzeja direktores kabineta logs un tajā iemesta aizdedzināta pudele ar degmaisījumu.

Kultūras sakari ar tautiešiem ārzemēs. Bīstami vai nozīmīgi?

Padomju vara kultūras sakarus ar latviešiem ārvalstīs izmantoja arī kā ietekmes instrumentu. Tā gribēja parādīt, ka Latvijā viss ir “normāli”, ka okupācijas nav un latvieši ārzemēs var droši sadarboties ar Padomju Latviju.

Piedāvājam noskatīties diskusijas **“Vai kultūras sakari bija svarīgi – vai bīstami? Skats no trimdas jauniešu viedokļa”** video ierakstu.

 SKATĪTIES VIDEO IERAKSTU:

Muzeja viesi un protokola vizīšu viesi

Viesu grāmatas ieraksti ar laiku kļūst par laikmeta dokumentiem, kas glabā ne tikai iespaidus un izcilu personību klātbūtni, bet atklāj sava laika notikumus un veido vēsturi.

ASV uzņēmumu un organizāciju augsta līmeņa vadītāju delegācijas pārstāvis Muzeja viesu grāmatā ir atstājis ierakstu: *“Mūsu Latvijas draugiem, kuri iestājas par demokrātiju un brīvību. Mēs esam kopā ar jums šodien, rīt un vienmēr”*.

Jūnijs ir bijis īpaši darbīgs, uzņemot viesus - Albānijas Republikas parlamenta priekšsēdētāju V.E. Niko Peļeši. Serbijas vēstnieci Milenu Mitiču, Melnkalnes ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Latvijas Republikā Veļko Miloņiču, Ekvadoras Republikas ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Visente Fransisko Alvornosu Gvarderasu, Turcijas vēstnieku Ahmetu Džemisu Miroglu.

Nav iespējams pārvērtēt gidu darbu Muzejā un *Stūra mājā*. Esam saskaitījuši, ka Stūra mājas gids spēj novadīt pat 60 tūres vienā mēnesī, savukārt Muzejā tās ir vairāk kā 40 ekskursijas, nestrādājot katru dienu.

“Tā bija tik ļoti aizkustinoša pieredze. Ineta Lansdovne bija ārkārtīgi zinoša gide un dalījās gan ar vēstures faktiem, gan savas ģimenes personīgajiem stāstiem. Lai gan mūsu grupā bija tikai pieaugušie, muzejā ir padomāts arī par bērniem, piedāvājot viņu vecumam piemērotas iesaistes iespējas”, populārajā ceļotāju portālā Tripadvisor raksta viesi no Ziemeļkarolīnas, ASV.

Ziedotājiem:

Ziedojot Muzejam, varat būt pārliecināti, ka ziedojums sasniegs mērķi un kalpos labākai pasaulei un drošākai Latvijai. Pateicībā pieņemam testamentāros ziedojumus un cieņā pieminam ziedotājus, glabājot viņu piemiņu un sargājot vēstures atmiņas.

Informācija ziedotājiem ASV:

Ziedojot caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides, jo OMFA ir reģistrēta kā ASV 501(c)(3) labdarības organizācija. Ziedojumu čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasieri: Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA ilze48@yahoo.com Ziedojot ar kredītkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi: <http://donate.omfa-usa.org>

Informācija ziedotājiem**Kanādā:**

Čeki rakstāmi: LRDF (Latvia Relief and Development Fund) ar piezīmi *Ziedojums Okupācijas muzejam* vai elektroniski, izmantojot Canada Helps.

Kontaktpersona: Linda Lazda, lindalazda11@gmail.com Ziedojumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumiem.

Muzeja notikumi un pasākumi jūlijā:

- no 2. līdz 5. jūlijam piedalīsimies un būsīm līdzdalīgi Holokausta piemiņas pasākumos Mazjumpravas muižā, Biķernieku mežā un Benjamiņas ielā, kā arī **Ebreju tautas genocīda upuru piemiņas dienā** pie nodedzinātās Lielās sinagogas Rīgā;
- 10. un 11. jūlijā būsīm uz četrām sarunu festivāla **LAMPA** skatuvēm Cēsīs;
- 11. jūlijā plkst. 18:30 aicināsim visus - draugus un domubiedrus uz Muzeja organizētu sarunu LAMPĀ **"Ko trimda nesaprot par Latviju? Ko Latvija nesaprot par trimdiniekiem?"**
- 12. jūlijā tiksimies Latvijas Okupācijas muzeja **biedrības pilnsapulcē**.

